

حیات

میان راه میانہ دنیا راها ہر وہ حیات قاتلہ ...

ادارہ مرکزی :

انقرہ ، استانبول جادہ سندھ انقرہ
معارف امیناکی پائندہ کی دائرہ

استانبول بورہوسی :

انقرہ جادہ سندھ 87 نومرودہ
دائرہ مخصوصہ

نفسی ہر ہرہ 15 غرہشدر .

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار) .

ابونہ دا اعلان ایشاری ایچین استانبول بورہوسنہ

مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرنک مرجمی انقرہ مرمریزدر .

4 نجی جلد

انقرہ 23 ، آگستوس ، 1928

صافی : 91

دیل انجمنک راپوری

دیل انجمنک صرف حقنہ کی راپوری نشر اولوندی .
بو راپورک اک مهم جہتی مقدمہ سیدر . بو چوق مهم
اولان مقدمہ بالخاصہ شویہ دہ نمکدہ در :
شیمدی یہ قادر تدوین و تدریس اولونان
« صرف و نحو » کتابلر یزده ، قواعدیمزک تملانی
اجنبی بر لسانک آنجاق ہجائی بر املا یہ مساعدہ ،
کرفت و مغلق یازیسی تشکیل ایدہ ردی . او یازی ،
مادہ و لاحقہ لرندہ صائک اسلی و پک مهم بر
رول اوینا مقدمہ اولدینی لسانمزی منتظم بروو آیل
سیستہ میلہ یازما مزہ مساعدہ ایتہ یور ، منشائی
اجنبی کملری ہجائی املا لرلہ واصلی مخرجلرندن
تلفظ ایدہ مدیکمز حرف لرلہ محافظہ ایتہ یہ بزی
اجبار ایدیوردی . عصرلردن بہری لسانمزک
صوتی ماہیتیلہ ضدیت حالندہ بولونان بو یازی
سیستہ می ، بو صورتلہ ، ثابت بر املا یہ مالک
اولما مزہ مانع اولو یوردی .

اساس اعتباریلہ تورک دیلنک قواعدینی
احتوا ایتہ سی لازم کلن غرامہ لرلر یزده حرفلر
صرف عربجہ یہ ، فارسی یہ و نہایت تورکجہ یہ
مخصوص قسملرہ آیریلیردی . ألف لاملی
ترکیملری او قوتوب یازدیرمق ایچین قری و شمس
حرفلر ٹوکرہ تیلیر ، وصل قاعدہ لری اُزبرلہ تیلیردی .
عینی مخرجہ عائد اولوب متجانس دینیلن حرفلرک
برر برر ہانکی کملرہ قوللانیلدیغنی تعلیم ایچین
سنہ لرلہ املا یازدیریلیر و بوتون بومساعی یہ رغماً
لیسہ لرندن حیقان طلبہ نک بیلہ «ح» یی «خ» دن ،
«ث» یی «س» ویا «ص» دن تفریق ایتہ سی تأمین
اولونا مازدی . کرچہ تورکجہ کملرک چوعی قسماً
صائتلہ یازیلیردی ، فقط سکز و و آیل سسمزہ
مقابل آنجق دورت اشارتمز واردی ؛ اساساً
ہم صداسز حرف اولارق قوللانیلان ، ہم دہ

عربجہ و عجمجہ کملرک اوزون ہجارینی یازان
اشارت لک اوچ تانہ سی اوزرینہ بردہ تورکجہ نک
زنکین و و آیل سیستہ منک اداسی و کملہ تیلیمشدی .
بو اوچ حرف (ا ، و ، ی) عینی زماندہ ہمزہ نک دہ
کرسیسی ایدی و بزم فونہ تیکمز جہ مخرجی موہوم
اولان بو عرب حرفنک املاسی ایچین اوندن زیادہ
قاعدہ ٹوکرہ تیلیردی . یاہنوز لساندن آتیلامایان
ألف مقصورہ لی کملرہ ، یا اونلرک ألف لاملی ویا
ہمزہ وصلی کملرہ واصلیلہ تشکیل ایدہ مرکب
کملرہ ... بوتون بونلرک ٹوکرہ تیلیمہ سی دہ ، ٹوکرہ
نیلیمہ سی دہ غایت چتین شیلیردی . بر (قاضی
الحاجات) ی ، بر (متوازی الاضلاع) ی ، بر
(موسی بن نصیر) ی ویا (عیسی بن مریم) ی
درست او قومق ، (بالاتزام) ویا (الی النہایہ) کیبی
بر تعمیری دوغرو یازمق لیسہ مأذونلرینہ بیلہ
پک دہ میسر اولو یوردی .

یارینک صرفندہ آرتق بو کوچ قاعدہ لرہ
یر قالمیور . تحریر لسانمزدہ ، بالخاصہ اسکی
ادبیاتمزدہ موجود اولان عربی ترکیملری یازدیرمق
و خطاسز او قوتمق ایچین آرتیق خصوصی ہیج
بر قاعدہ یہ لزوم یوقدر قلیشہ حالندہ کی
مرکب کملرک معناسنی اکلامق ایچین دہ
اسکیسندن فضلہ بر کوچلک چکیلیمہ یہ جکدر ؛
چونکہ بونلرک تک بر مفہوم تشکیل ایدن معناسنی
ذہنک قاوراماسی ایچین لفظی عنصرلرینی تحلیلہ
احتیاج یوقدر . مثلاً (بیلیر) کملہ سنک
(بریل در) دن تشکیل ایتدیکنی بیلیمہ دن معناسنی
آکلادیغمز حالہ (بالاتزام) ک (بای جارہ) دن ،
(لام تعریف) دن و (التزام) مصدر مزید فہندن
ترکب ایتدیکنی بیلیمہ مزہ نہ دن بر لزوم تصور
ایدیلین ؟ بو کون دخی بو کملرکی پک کوزہ ل
و تام یرندہ قوللانیلنلرک قاجی اونلرک صرفی
ونحوی تحلیلنہ واقفدر ؟

بوس بوتون صائتسز اولارق باشلایان بزم
تورکجہ املا منک (یعنی عرب تورکجہ سی املا سنک)
تاریخی تکاملی بزی حقیقی بر املا آنارشیسنہ
سوق ایتیمشدی . (صمن ، قپو ، صکرہ) کیبی
قلیشہ لرک قیریلوب تدریجاً (صامان ، قاپی ، صوکرہ)
شکلرینہ واصل اولماسی ، بونکملہ برابر (صمان ،
قاپو ، صوکرہ) کیبی متوسط شکلرک یاشاماسی ؛
دیگر طرفدن (بولندیریلہ من) کیبی صرفی بر
قلیشہ نک دہ (بولوندیریلہ من) ، (بولوندیریلہ من) ،
(بولوندوریلہ من) ، (بولوندورولہ من) ، (بولوندو-
رولاماز) ، (بولوندورولہ ماز) ... الخ .
شکلرینی اکتساب ایتہ سی اسکی یازی و املا
سیستہ منک ملی فونہ تیکملہ توافقسنر لکنہ و لسانمزک
روحنہ - ولوحہ سی بر طریق ایلہ - نفوذ
ایدن قلم اربابنک کیتدجہ صائتلی بر املا یہ تمایل
ایتدیکنہ دلالت ایتکدہ در . فقط صائت اولارق
قوللانیلان حرفلرک کفایتسنر لکی ، لسان تحصیلنک
دائماً کھنہ قلیشہ لرکی مقبول صایان رسمی املا دن
ملہم قواعدہ تابع اولماسی ، تمامیلہ قیاسی درجہ دہ
استعمال اولونان عرب شکلیاتنک ایستر ایستہ من
سیستہ بر لکی وجودہ کتیرمہ یہ وصائت سیستہ منی
بلا تفریق کملہ و لاحقہ لرہ تطبیق ایتکملہ مانع
تشکیل ایدیوردی

ایشته لاتین حرفلرینک لسانمزدہ تطبیق اولونما-
سیلہ ، بردن برہ عرب شکلیاتنک بنائی قالبلرینی خطاً
قیرمق ، قوللانیدیغمز عربجہ کملرکی حادی لغت
لسانمزدہ مال ایتک و ملشای نہ اولورسہ اولسون
لقتمزہ داخل بوتون کملرکی عینی فونہ تیک املا
سیستہ منہ تابع طوتمق امکانی حاضر لانمش اولدی .
بو صورتلہ ذکی و منور بر اجنبی یہ قرائت ، املا و غرامہ
ریمزک بوتون اساسلرینی بر ہا قنادہ ٹوکرہ تمک
امکان دائرہ سنہ کیرمشدہ ...

راپوردن نقل ایتدیکنی بو جملہ لر پاپلان صرف انقلابنک ہم لزومنی ، ہم تولید ایدہ جکی ایی نتیجہ یی واضح صورتدہ کوستہ ریور . انجمنک صرف راپورندہ کی
بو مقدمہ یی او قویالر ہیج شہہ ایتہ یورزکہ بو انقلابک ہم لزومنی ، ہم اہمیتی لایقلہ تقدیر ایدہ جکلردر .
بر کرہ بو تقدیر ، بو ایمان یابیلین ، تطبیقات ساحہ سندہ ہر شکلی یہ نہ بیلیرز . بو کون ایچین اک مهم وظیفہ ہیج بر قارغاشالغہ میدان ویرمہ بہجک بر
بروغرام ایلہ تطبیقات ساحہ سنہ آتیلیمق و بر طرفندن دہ ہر وجداندہ بو ایمانی قوتلندہ بر مکدر .

لاحقہ لڑ نازل یازیلیر ؟

مرکب فعل لاحقہ لڑینک (-) ایله ربطنه مثال :

Yazmış-tım.	Yazmış-tık.
Yazmış-tın.	Yazmış-tınız.
Yazmış-tı	Yazmış-lardı

تک حرفدن عبارت لاحقہ لڑک بئیشمه سینه مثال :

Sevdim.	Sevdik.
Sevdin.	Sevdi.

امر صیغه سینه مثال :

Gel,	Gelin,	Geliniz;
Gelsin,		Gelsinler.

VII. کلمه لڑک صوکنده ک. ç, p, t, k, حرفلری حرکه لندکری زمان بعضاً اولدقلری کبی قالیرلر , بعضاً b, c, d, g, شکلنی آلیرلر. دیکشمنلره مثال :

ağaç,	—	ağacı,	kabak,	—	kabağı
kap	—	kabı	kemik	—	kemiği
kanat	—	kanadı			

دیکشمنلره مثال :

saç	saçı
küp	küpü
demet	demeti

VIII. «den, di, dir» و «ce, cik, ci» کبی لاحقہ لڑک ابتدالرنده کبی «d» و «c» حرفلری : «ç, f, h, k, p, s, ş, t,» حرفلرندن صوکره t, و, ç, یه تحویل ایدرلر.

aç-tır	haraç-çı	ağaççık
kof-tur	hoşafçı	rafçık
ak-tır	konakçı	yaktı
ahşaptır	çüpcü	öptü
göğüs-tür	paspaşçı	esti
haşhaş-tır	aşçı	şıştı
merhamet-tir	sepetçi	yuttu

IX. منفی فعللر و مرکب فعللر مستقل صاییلیر. بناءً علیه کرک نفی اداتی و کرک متمم فعللر آیری یازیلار .

gelmek: gelir;	gelebilmek: gelebilir;
gelmemek: gelmez	gelememek: gelemmez.

کله جک نسخه مزده اسمک تصرفنه طائد خصوصیتلره فعللرک تصرفنده کبی املا قاعده لرینی یازاجغز.

Bâzı lâhikaların imlâda-ki hususîyetleri.

1. استفهام لاحقہ سی : اولاً [mü, mu, mı, mi] آیری یازیلیر :

Bunu ben *mi* söyledim?

Sizi teşvikh eden *o mu*?

O çiçek gül *mü*, sümbül *mü*?

II. «de» لاحقہ سی , یالکز «dahi» معناسینه کلدیکی زمان

آیری یازیلیر :

Orada ikimiz *de* yanılmış idik.

Dân arkadaşım *da* çarşıda idi, ben *de*.

III. «ile», «ise», «için» کلمه لری آیری یازیلیر . فقط باشلرنده کبی حذف اولونه رق «le», «se», «çin» شکللرنده لاحقہ لڑ اولارق کلمه یه التحاق ایلدکری زمان (-) قونور .

Ahmet ile Ahmet-le.

Bu iş ise. Bu iş-se.

Senin için. senin-çin.

IV. «ki» لاحقہ سی ربط وظیفه سنی ایفا ایتدیکی زمان کلمه دن تماماً آیری یازیلیر . فقط تعیین و تخصیص اداتی اولورسه بر (-) ایله کلمه یه باغلانیر .

Ister-im *ki* herkes yeni yazımızı çabuk öğrensün: o kadar çabuk *ki* bir sene sonra eski yazıda-*ki* mahzurları hatırladıkca nasıl olup ta bu kadar sene o yazıya tehammül ettiğimize biz de şaşa-lım.

V. فارسی ترکیبلرده ترکیب أسره سنی کوسترن صدالی حرف (-) ایله کسندن اولکی کلمه یه باغلانیر .

Husn-ü nazar. Riyaset-i cumhûr.

Kemal-i şiddet. İztirab-ı derun.

VI. تصرفلرده شخص لاحقہ لری و مرکب فعل لاحقہ لری (-) ایله صیغه نیک اوچنجی مفرد شخصنه , (اسم وصفتلره) باغلانیر . بو صیغه نیک املا سینه نظر آ یالکز تک بر حرفدن عبارت اولان لاحقہ لڑ آیریلاز . امر صیغه سی مستثنا اولارق بیتیشیک یازیلیر . برکلمه برددن زیاده (-) بولونه ماز. بناءً علیه مرکب فعل لاحقہ لری (-) ایله آیریلدینی زمان بونلره علاوه ایدیان شخص لاحقہ لری بردها باغلاما چیزکیسی ایله آیریلاز. شخص لاحقہ لڑینک (-) ایله ربطنه مثال :

Gelir-im.	Gelir-iz.
Gelir-sin.	Gelir-siniz.
Gelir.	Gelir-ler.

دیگر بر مثال :

Ben çocuğ-um.	Biz çocuğ-uz.
Sen çocuk-sun.	Siz çocuk-sünüz.
O çocuk-tur.	Onlar çocuk-turlar.